

Rue des Regrets

DAVID TROCH

RUE DES REGRETS

VERHALEN



© 2018 – David Troch & Uitgeverij Vrijdag
Jodenstraat 16, 2000 Antwerpen
www.uitgeverijvrijdag.be

Omslagontwerp: Buro Blikgoed
Vormgeving binnenwerk: theSWitch, Antwerpen
Foto auteur: Sylvie Marie

NUR 303
ISBN 978 94 6001 693 6
D/2018/11.676/427
e-boek
ISBN 978 94 6001 694 3

Niets van deze uitgave mag door middel van elektronische of andere middelen, met inbegrip van automatische informatiesystemen, worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Some people are lucky in love and
Some people, well they're not*

- *Some People, The Rhythm Junks*

Inhoud

Wachtkamer	9
Tapjtreiniger	17
Interessante lectuur	23
Rozijnen	31
Mademoiselle Soleil	40
Idylle	52
Adem	56
Trucker	62
Relaxfauteuil	74
Ballon	80
Escorte	86
Onderwaterleven	95
Tandenborstel	101
Houdbaarheidsdatum	105
Knoop	111
Nummer drie	117
Oorlogsgebied	126
Erwtensoep	139
Rue des Regrets	144

Wachtkamer

Sinds ik aan het krimpen ben, draag ik schoenen met hakjes. Vanochtend koos ik voor cognackleurige. Daarboven heb ik een lichtgrijze pantalon, een smetteloos wit hemd en een zwart kostuumvest aan. Alle drie ooit op maat gemaakt. Als ik mijn benen kruis, komen de sokken niet langer tussen de broekspijp en de schoen uit piepen. Mijn overjas, confectie, heb ik over de rugleuning van de stoel naast me gedrapeerd. De wachtkamer van dokter Maxime Dujardin is slechts voor de helft gevuld. Een tegenvaller. Doorgaans is het op dinsdagochtend drukker.

Ik veins interesse voor het beduimelde vrouwenblad op mijn schoot. Maar geen enkele man van zeventig interesseert zich in een artikel over menstruatiepijn. Het is dat je in zo'n wachtkamer nu eenmaal beter iets om handen hebt. Ik ben niet zo'n lezer. Het is van mijn schooltijd geleden dat ik mij door een boek heen worstelde. Het leven, dat is interessantere lectuur.

Een jongetje van een jaar of vijf dat ik de moeder Thomas heb horen noemen, zit te jengelen op haar schoot. Ik kan me niet herinneren hen eerder te hebben gezien. Al ben ik een man op leeftijd, met mijn geheugen is niets mis. Toon mij een gezicht en het is in mijn geheugen gegrift. De moeder en de jongen zijn vast nieuw in het dorp. Het is een paar dagen na Kerstmis, schoolvakantie, en dus kan de moeder net zo goed de

zieke zijn. Haar zontje troont ze mee omdat ze voor hem geen opvang heeft. Nog niet. Oppassen op Thomas, de geknipte job voor Christine, mijn jongste kleindochter. Thomas' beide oma's wonen aan de andere kant van de natie, maar haar man kreeg een baan aangeboden die hij niet kon afslaan. Thomas noch de moeder heeft al een kuchje gelost. Een verkoudheid, het is een kwaal die zich in deze periode van het jaar vanzelf verspreidt. Zelf heb ik er zelden last van. Ik kleed mij altijd naar het weer. Het is al dagen verbazend zacht voor de tijd van het jaar. In het nieuwe millennium hebben we hier nog geen witte kerst gehad.

Thomas en zijn moeder zijn de eersten die dokter Dujardin naar zijn spreekkamer roept. Samen met vijf andere patiënten blijf ik in de wachtkamer achter. Hen ken ik vaag en minder vaag. Om de vijf minuten begint Jérôme Charlier als een zeehond te hoesten. Hij is drie jaar ouder dan ik, heeft twee nieuwe heupen en is zijn vrouw deze zomer verloren, net als ik. Dat hij op zijn leeftijd nog altijd niet weet hoe je een verkoudheid moet voorkomen of welk oud middeltje helpt tegen de hoest. Mensen gaan toch vaak voor verwaarloosbare kleinigheden naar de dokter. Meer dan een knikje hebben Jérôme en ik niet uitgewisseld. We kennen elkaar al zo lang dat we elkaar nog maar weinig te vertellen hebben.

Met *jeune homme* Deriemaecker daarentegen heb ik nog nooit een woord gewisseld. Nochtans woont hij in dezelfde straat als ik. In het deel het dichtst bij de kerk, het deel van de rijtjeshuizen. Ik betrek een beetje verder een alleenstaand huis, een villa zou ik het ook weer niet noemen. Er staan andere exemplaren in het dorp. Een stuk majestueuzer. Van mijn voordeur naar de praktijk van de dokter is het slechts een kleine

wandeling. Een paar straten. De kerk voorbij, bij charcuterie Morvan de Rue Blanche in, nog een meter of honderd en dan ben ik er. Maar ze doet deugd, die wandeling, geen dinsdag sla ik over. Ook de *jeune homme* heeft zo zijn gewoonten. Elke maand komt een andere vrouw bij hem over de vloer. Zulke feiten ontgaan me niet. Bindingsangst, je kan zo'n gezonde jongen dat niet kwalijk nemen. Tegenwoordig trouwen ze niet meer zo snel als vroeger.

Over het trouwfeest van Sandra Philippart, de bakkersvrouw, is nog jaren gepraat. Vooral over de huwelijksstaart. Die was gigantisch. Elke dorpeling mocht ervan mee smullen. Dat Sandra een taartje lust, is aan haar te zien. Ze kan zich niet meer in de jurk wringen waarin ze tien jaar geleden naar het altaar schreed. Sandra spreek ik elke dag. Al is onze conversatie beperkt tot welk brood ik wens. Dat snijd ik nog altijd zelf. Met het broodmes dat een deel van het huwelijkscadeau van Clementines ouders was. Wil ik dikke sneetjes, snijd ik dikke, wil ik dunne, dan snijd ik dunne. Maandag koop ik steevast een groot in plaats van een klein brood. Dinsdag is de sluitingsdag van de bakkerij, logisch dat Sandra die dag uitkiest om op doktersvisite te gaan. Toch heb ik haar hier de voorbije vier maanden niet eerder gezien.

Dat is anders bij Patrick Deruelle. Hij komt hier bijna net zo vaak als ik. Elke maand minstens een keer. Ongetwijfeld om hem een nieuw voorschrift voor pillen tegen huisstofmijt te laten voorschrijven. Zijn vrouw heb ik nog nooit de ramen zien lappen. Hij is nog een tijdje de basketbaltrainer van Christiaan geweest, mijn oudste, de vader van Christine. Christiaan. Christine. Hij is nooit erg creatief geweest, die zoon van me. Al

te sportief was hij ook niet. De ring heeft hem maar een jaar of twee geïnteresseerd. En dan nog met mate. Hij had nochtans de lengte om uit te groeien tot een gevierd basketbalspeler.

Sport zal er bij Micheline Vantrepotte een tijdje niet bij zijn. Als ik in de voorkamer naar de radio luister, zie ik haar weleens in een schreeuwerig fluorescerend joggingpakje voorbijkomen. Nu liggen op de vloer voor haar een stel krukken. Telkens ze gaat verzitten, trekt ze een grimas. De achillespees. Te veel kilometers, te weinig stretching. Geen skivakantie voor haar dit jaar.

In de wachtkamer hangt een stilte die ik allesbehalve als onprettig ervaar. Jeune homme Deriemaecker tokkelt en scrollt onafgebroken op zijn mobiele telefoon. Het nut van zo'n ding ontgaat me. Ik heb nog een ouderwets toestel in de hal. Compleet met draaischijf en hoorn. Het rinkelt zelden. Patrick zit zoals gewoonlijk naar buiten te staren, Sandra heeft net als ik een vrouwenblad op schoot, Micheline zit te lachen met een romannetje, Jérôme draait tussen de hoestbuïen door zijn trouwring om en om zijn ringvinger.

Wie zou er na Thomas en zijn moeder aan de beurt zijn? Ik gok op Sandra. Dan Jérôme, Patrick, Micheline en tot slot jeune homme Deriemaecker. Ik ben na hen gearriveerd, heb iedereen netjes gegroet en me op de stoel naast de kamerplant gezet – een ficus als ik het goed heb – omdat Micheline mijn favoriete stoel het dichtst bij de deur had ingepalmd. Doorgaans stap ik hier pas om kwart over negen binnen, na mij komt er nog zelden iemand toe. Al communiceert Maxime Dujardin overal dat hij om negen uur zijn consultaties start, dat doet hij nooit. Hij wil de indruk scheppen dat hij het druk heeft, dat staat chic. Maar in feite heeft hij te kampen met een stevige burn-out. Hij moet

zijn lusteloosheid elke keer weer met god weet welk pepmiddel onderdrukken, anders zou hij nooit de moed verzamelen om zijn spreekuur aan te vatten.

Als de laatste patiënt die voor mij is binnengekomen bij Maxime op consultatie gaat, neem ik de benen. Buiten het feit dat ik een goede vier centimeter gekrompen ben sinds mijn vijfendertigste, heb ik nergens last van. Ik ben kwiek en vief voor mijn leeftijd. Gelukkig loop ik nog niet al te krom. Straks mag ik mijn overjas zeker niet vergeten. Het mag dan zacht voor de tijd van het jaar zijn, het is en blijft winter.

De deur van de spreekkamer gaat open en Thomas huppelt naar buiten, zijn moeder volgt op de voet. 'Merci, dokter,' zegt ze nog over haar schouder. Als ze buiten zijn, veert Sandra op. Net wat ik dacht.

'Mijn excuses, madame Philippart,' zegt dokter Dujardin. 'Maar als u het niet erg vindt, neem ik Gerard even voor.' Het beduimelde vrouwenblad glijdt van mijn schoot. Sandra neemt met een plof weer plaats op haar stoel. De stilte die nu de wachtkamer vult, voelt een stuk onaangener aan.

'Ik heb... Het was...' stamel ik.

'Gerard.' De dokter maakt kordaat rechtsomkeer. Iedereen staart me vragend aan. Op het moment dat Jérôme weer in een hoestbui uitbarst, schuifel ik naar de spreekkamer. Mijn overjas, denk ik, maar ik ga niet terug om hem van de rugleuning te plukken.

'Wees gezeten,' zegt dokter Dujardin zonder op te kijken van zijn zilverkleurige laptop. Hij tokkelt als een bezetene op het klavier. Ik neem tegenover hem plaats, wacht tot hij klaar is met zijn epistel. 'Wat brengt u hier, Gerard?'

Ik zwijg.

‘Geen klachten?’

Krimpen gebeurt zonder dat je het zelf beseft. Het is niet dat ik op een ochtend plots geen meter tachtig meer mat, maar een meter vijfenzeventig. Nee, een mens krimpt ongeveer een centimeter en vijftwintig millimeter in een decennium, omdat de gelachtige kussens tussen de ruggenwervels tergend langzaam uitdrogen. Op vijftendertig jaar tijd betekent dat vier centimeter en zevenendertig en een halve millimeter. Op een dag gaat het ocharme over nul komma nul nul nul drie centimeter. Hoe noem je iets wat onnoemelijk veel kleiner dan een millimeter is? Daar heb ik zelfs geen idee van.

‘Zal ik uw bloeddruk nemen?’ Vooraleer ik de kans krijg te protesteren, staat dokter Dujardin naast mij, de bloeddrukmeter met dat enge pompje in de aanslag. Ik sta op, speel slaafs mijn kostuumvest uit, schuif mijn linkerhemdsmouw naar boven en staar naar het papier op de onderzoekstafel. ‘Veertien over acht. Niets mis mee. Meer dan prima voor iemand van uw leeftijd.’

Dat had ik ook zonder die meter geweten. Dokter Dujardin hervat zijn driftig getokkel. Ik probeer er vergeefs een melodie in te ontdekken.

‘Gerard. Is er iets wat u kwijt wil?’

Ik stroop mijn mouw naar beneden.

‘U komt geregeld in mijn wachtkamer een stoel warm houden. Wat is het, een keer per week, twee? Maar als het uw beurt is, bent u verdwenen.’

‘De bakkerij is op dinsdag gesloten,’ zeg ik.

‘De bakkerij is op dinsdag gesloten,’ echoot hij. Alsof hij van

het dorpsleven helemaal niet op de hoogte is. Al heb ik hem nog nooit bij de bakker betrappt om stokbrood, croissants of wat dan ook te kopen, ook niet op zondagochtend. Van de enige huisarts uit een onooglijk dorpje als het onze verwacht je meer betrokkenheid. Zoveel heeft hij ook niet aan zijn hoofd. Dokter Dujardin is onmiskenbaar kaler dan een jaar of twee geleden. Het haar van een man valt sneller uit dan dat hij krimpt.

‘Waarom wimpelde u madame Philippart af?’ vraag ik.

‘Ik ben verantwoordelijk voor al mijn patiënten. Ook voor u, Gerard.’

‘Mijn bloeddruk is oké,’ zeg ik.

‘Maar hoe gaat het met u?’ vraagt dokter Dujardin.

‘Best,’ zeg ik.

‘Gaat u nog weleens naar het graf van uw vrouw?’

Die vraag overvalt me. Hoe durft hij? Wat heeft het al dan niet schoonboenen van Clementines zerk met wat dan ook te maken?

‘Ik bedoel maar,’ zegt hij. ‘Bent u haar dood al wat te boven?’

Dat was ik al voor ze van ons heenging. Ik denk het, ik zeg het niet. Met een kort hoofdknikje geef ik te kennen dat ik dat ben.

‘Zeker?’

Boven het kalende hoofd van dokter Dujardin hangt een affiche over stoppen met roken. Die is nieuw. Clementine had nooit een sigaret opgestoken, of een sigaar, of een pijp. Toch had ze gratis en voor niets kanker, uitzaaiingen, chemotherapie, de godganse rotzooi gekregen. Dat had ze niet verdiend.

Ik verschuif een weinig op mijn stoel zodat ik aan mijn portefeuille kan die in de binnenzak van mijn kostuumvest zit.

‘Laat zitten,’ zegt dokter Dujardin.

Ik aarzel, stop de portefeuille dan toch weer weg.

‘Als ik iets voor u kan doen.’

‘Dan weet ik uw wachtkamer te vinden.’

Dokter Dujardin komt overeind, een schamel lachje om de mond. Ik doe mijn kostuumvest weer aan. Voor hij de deur van zijn spreekkamer opent, geeft hij me een schouderklopje. In de wachtkamer draaien vijf hoofden mijn richting uit. Achtelooos hijs ik me in mijn overjas. ‘Au revoir,’ zeg ik tegen niemand in het bijzonder. Ik wandel naar huis. Er hangt nog altijd geen sneeuw in de lucht.

Tapijtreiniger

‘Meneer, ik ga u iets anders zeggen. Ik neem niet om de drie maanden een andere herlaadkaart om van u af te zijn. Dit nummer bestaat al bijna veertig jaar.’ De marktkramer priemt met een wijsvinger naar een getallenreeks onderaan de fles tapijtreiniger. Hij moet dringend zijn nagels knippen. Vinger en nagel bedekken het zonenummer. Ik kan zijn accent niet thuisbrengen.

Bijna veertig. Ik ben bijna veertig. Ik ben een man van bijna veertig die in zijn eentje aan de rand van de stad een appartement met oud, vuil parket bewoont en helemaal geen tapijtreiniger nodig heeft. Mijn voorraad schoonmaakmiddelen is beperkt. Als ik nog maar aan poetsen denk, gieren de pijnscheuten al door mijn rug. Een huishoudhulp kan ik me niet veroorloven.

Veertig. Zou de marktkramer dit trucje vaker uit zijn mouw schudden? Zijn publiek monstere, schatten hoe oud ze zijn en bij oude dametjes zeggen: ‘Dit nummer bestaat al bijna honderd jaar.’ Ik knik de man minzaam toe. Van het kleine groepje dat in een halve maan om hem heen was komen staan, ben ik de schlemiel die is overgebleven.

Het was een groots spektakel. Op de grond lag een flink besmeurd stukje tapijt, niet groter dan een deurmat. De marktkramer schrobde dat het een lieve lust was. Zijn bewegingen

deden me denken aan een van de vele dansvoorstellingen waarin Veronique had geschitterd. Gek hoe een brein werkt. De marktkramer had allerm minst de fysiek van een danser. Ik herinnerde me geen enkele voorstelling waarin een man met een bierbuik van zo'n omvang had meegespeeld. Door al dat schrobben parelde het zweet al snel op de kale schedel van de marktkramer. Hij veegde het weg met de rug van zijn hand. Met het gebaar leek hij het verkooppraatje te onderstrepen waarop hij zonder twijfel flink had staan kauwen in zijn ongetwijfeld kraaknette woonkamer. Ik stelde me de man in een witleren bankstel voor. Een exacte kopie van het bankstel zoals Veronique er een had gehad. In gedachten zag ik haar op de marktkramer afstappen. Oh, gruwel. Zou Veronique zelfs voor deze lapzwanen zonder enig sexappeal overstag gaan? Bij geen enkele vrouwelijke omstander had hij succes geogst. Zodra de marktkramer de borstel aan de kant had gezet en nog voor hij zwellend van trots het smeteloze resultaat had getoond, hadden de honderdjarigen eieren voor hun geld gekozen. Ik bleek omringd te zijn geweest door doorwinterde marktgangsters die wisten dat deze man niet zou loslaten voor er een buidel was getrokken. Er was nu nog maar een buidel in de buurt, de mijne.

Wat als ik het met hem op een akkoordje gooide? Als ik hem nu eens om de zoveel demonstraties, nog voor hij stopte met schrobben, twintig euro toestopte en een fles kocht? Om dan kordaat weg te stappen. Achter mijn rug zouden ook anderen overstag gaan. Gegarandeerd. Geïnspireerd door zoveel daadkracht. Nadat hij zijn kraam had opgeruimd, zou hij in een naburig café alle flessen terugkrijgen die ik zogenaamd had gekocht. En ik mijn geld. Plus een mooie bonus.

Door de alimentatie die ik voortaan maandelijks moet ophoesten, is elk financieel extraatje welkom. Er had nooit een kind moeten komen. Maar hoe gaat dat? Lust is een moordlustig dier. Anderhalf decennium geleden was Veronique onnoemelijk aantrekkelijk. Geen man die dat niet vond. Hoogblond, hoge jukbeenderen, hoge hakken. Met benen die ze graag toonde. En spreidde. In het dorp stond ze geboekstaafd als gemakkelijk. De matras. Zo spraken mijn kameraden ook al eens over haar. Al zagen we elkaar zowat wekelijks, we hadden nog nooit een woord met elkaar gewisseld. Ik had de ballen niet om haar te benaderen. Zij vond vast dat er appetijtelijkere vis in het dorp rondzwom. Op een donderdagavond bracht stom toeval ons in de cafetaria van de sporthal naast elkaar op een barkruk. Zij had zoals gewoonlijk in het kleine zaaltje voor spiegels staan paraderen. Pirouettes en grand écarts in een roze tutu. Het was mijn wereld niet. Mijn wereld was die van de afmattende zaalvoetbaltrainingen met mijn kameraden. Toen ik op een barkruk neerplofte en vervolgens een rondje bestelde, verlangde ik naar slaap. In mijn eigen bed. De ochtend nadien moest ik vroeger dan gebruikelijk naar kantoor. En dat lag niet om de hoek. De baas verwachtte dat ik nog voor het weekend de jaarresultaten van enkele klanten had afgerond. Daar kon ik maar beter fris voor zijn. Met een houten kop is het lastig boekhouden. Maar twee tellen nadat ik een eerste slok van mijn pint had genomen, was ze daar. Ze schonk me een nietig monnellachje en de opmerking 'Lekker gedoucht?' Ik haalde onbedachtzaam een hand door mijn natte haren en zonk weg in de twee diepblauwe zeeën van gemakkelijke Veronique. Dan zwem je niet even snel naar huis. Zeker niet omdat Veronique behoorlijk praatziek is.

Er is een uitstekende marktkramer aan haar verloren gegaan; ze zou probleemloos tapijtreiniger aan de man kunnen brengen. Die donderdagavond mocht ik al snel aan den lijve ondervinden dat het bij haar nooit bij alleen maar een gemoedelijk praatje blijft. Na een half wijntje werd ze aanhankelijk. Nog een paar wijntjes later eindigden we bij haar thuis. Verder dan de witleren bank in de woonkamer kwamen we niet. Het was lang geleden en ik verschoot mijn kruit snel. Een herkansing in haar slaapkamer was me niet gegund. Ze schopte me onverbiddeijk de straat op. Ik kon alsnog voor een paar uur naar mijn eigen bed. De jaarresultaten rondde ik af met een grote kater.

‘Meneer,’ zegt de marktkramer, ‘u gaat er uw vrouw een groot plezier mee doen.’ Ik sta perplex en deins geen millimeter achteruit wanneer hij de fles tapijtreiniger in mijn handen duwt. Ik kan niet anders dan twintig euro opdiepen. De transactie gebeurt zonder een woord.

Negen maanden later spreidde Veronique opnieuw haar benen, ditmaal om eruit te duwen wat ik er volgens haar had ingepropt. ‘Zeker dat ik de vader ben?’ Pas aan het eind van haar zwangerschap waagde ik het te vragen. Ze bliksemde me zowat neer. Ik verdedigde me met de verhalen die me na het witleren bankstelavontuur ter ore waren gekomen. Ze deed ze af als roddels. Toen er in de kraamkliniek een jongetje in mijn handen lag, probeerde ik gelijkenissen te vinden. Misschien had hij die spitse neus echt van mij.

Enigszins murw geslagen ga ik tien meter verderop in de schaduw van een met duivenpoep besmeurd standbeeld zitten. De fles tapijtreiniger plaats ik voor mijn voeten. Was het geen fles, maar een kartonnen beker, men zou mij muntjes toe-

werpen. Bij die gedachte kan ik een glimlachje niet onderdrukken.

Een fles tapijtreiniger zou een prima verjaardagscadeau voor Veronique zijn geweest, maar ze moet niet denken dat ze ooit nog iets van me krijgt. Ze troggelde mij mijn eigen zuurverdiende villa al af. En ondanks de afspraken die in de rechtbank zijn gemaakt, ziet het er niet naar uit dat ik mijn zoon van tien en mijn dochter van acht nog vaak zal zien. Sta ik op het afgesproken tijdstip op vrijdag voor de deur, geeft niemand thuis. Bel ik Veronique op haar mobiele telefoon, krijg ik geen gehoor. Dat gaat al een maand zo. Gisteravond heb ik uren in de voortuin staan ijsberen. Ze kwamen niet opdagen. Uiteindelijk heb ik me moeten reppen om de laatste trein terug naar de stad te halen.

Het begint zachtjes te druppelen. Ik sta op en laat de markt achter me. Met de fles tapijtreiniger als een soort kompas in mijn handen wandel ik willekeurig een paar straten door tot ik geen flauw benul meer heb waar ik ben. Al jaren voor die ene fatale nacht met Veronique werk ik in deze stad, maar veel meer dan de weg van het station naar het boekhoudkantoor ken ik niet. En dan alleen nog maar omdat de tram me ernaartoe bracht. Nu neem ik die tram niet zo vaak meer. Nu woon ik hier. Nu hoef ik niet meer dan een paar straten door en ik ben op mijn werk. Maar op dit moment weet ik even niet meer waar ik ben. De tapijtreiniger biedt weinig hulp. In een flits zie ik hoe ik Veronique een trechter in de mond prop om vervolgens de inhoud van de fles erin leeg te gieten. Dat zal haar leren mij ook nog eens voor de dochter verantwoordelijk te stellen. Daar hoef ik geen DNA-test voor te vragen. Onbevlekt is ze niet ont-